

DE KRACHT VAN SALLAND

Evaluatie 2015-2020

In 2020 hebben we evaluaties gedaan van:

- De Kracht van Salland (netwerk, Salland Café's, communicatie)
- Leader (Lokale Actie Groep en Leaderprojecten)
- Salland Deal
- 4D Salland
- Salland Marketing

In dit evaluatieoverzicht vind je de beknopte uitkomsten van de interviews, online enquêtes en evaluatie sessies.

Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling. Europa investeert in zijn platteland.

Met mekaar

30 Salland Cafés en gezamenlijke

excursies georganiseerd, **3.000** deelnemers. Bezoekers komen voor informatie, inhoud, inspiratie, kennisdelen en netwerk.

Bult gebiedspartners werken samen

binnen groot netwerk met onder andere bewoners, ondernemers, gemeenten, zorg, sport, onderwijs, welzijn, landbouw/landschap, waterschap, plaatselijk belangen, verenigingen.

Nieuwsbrief en uitnodigingen worden aan

900 Sallanders gestuurd. **97%**

leest het ook daadwerkelijk. Lezers vinden de nieuwsbrief mooi, interessant, nuttig, duidelijk en actueel.

1 website en vele sociale media berichten.

Sallanders associëren De Kracht van Salland met samenwerken, krachten bundelen, nuttig, enthousiast, plattelandsontwikkeling, energie, actief, natuur, groen, duurzaamheid, initiatieven, kansen, saamhorigheid, naberschap.

"Ieder werkt aan z'n eigen programma. Maar we zetten ook allemaal net dat stapje extra om onderling af te stemmen. En bijvoorbeeld de Salland Cafés samen te organiseren. Als we allemaal wat doen, doen we samen een heleboel. En dat is bovendien een stuk leuker. Dat zie je terug in de contactenlijst in mijn telefoon."

Leader Salland

25 Leaderprojecten

12,7 miljoen euro geïnvesteerd

1,06 miljoen euro van EU toegekend aan projecten

18 leden Lokale Actie Groep Leader Salland

Salland Deal

12 deelnemende organisaties

Komt elke **6** weken bij elkaar

Werkt aan de 'plus' voor het groen-blauwe buiten-

gebied **zonder** gereserveerd werkbudget en met beperkte capaciteit

o.a. **80** ha extra agrarisch natuurbeheer

4D Salland

#sociale kwaliteit

75 initiatieven van **162** aanvragen kregen 4D-bijdrage/KrachtvanSalland-cheque

8 leden besliscommissie

237 initiatieven geadviseerd, inclusief aanvragers die geen bijdrage kregen

Salland Marketing

7 nieuwe themaslingers in **5** gemeenten

Vrijwilligers initiatieven krijgen aandacht van

heel veel Sallanders en toeristen

Feiten en cijfers

- Leader = EU bijdrage met werkwijze: bottom up, samenwerking, integraal, gebiedsgericht meerwaarde voor Salland.
- 18 leden Lokale Actie Groep Leader Salland.
- 25 Leader projecten in Salland (gerealiseerd en in uitvoering).
- Totale investering 12,7 miljoen euro.
- Investering 1,06 miljoen euro van EU toegekend aan Leaderprojecten.
- 265.000 euro door gemeenten-waterschap toegekend aan Leaderprojecten.
- Ruim 200 nieuwe activiteiten.
- Meer dan 700 vrijwilligers.
- Meer dan 13.000 nieuwe bezoekers
- Ruim 3.900 kinderen/jongeren betrokken bij Leaderprojecten.
- 450 ondernemers.
- 33 fte nieuwe structurele werkgelegenheid.
- Goede begeleiding van idee naar uitvoering project.
- Positieve sfeer, enthousiasme, proactief, motiveren, meedenken, verbindingen leggen, breed netwerk, toegankelijk, dichtbij, haalbaar, laagdrempelig, korte lijntjes, persoonlijk.
- Stakeholders uit de regio bepalen wel / niet doorgaan projecten.
- Goede samenwerking binnen Leadergroep. Iedere stem telt even zwaar. Open sfeer.
- Goede beoordeling van plannen. Criteria zijn duidelijk. Deskundigheid. Gestructureerd.
- Kracht van Salland en Leader zijn belangrijk als aanjager. Leader stimuleert transitie in positieve richting. Belangrijk om leegloop te voorkomen. Leader maakt innovaties mogelijk.
- In Salland is veel betrokkenheid, saamhorigheid en organiserend vermogen.

Wat brengt Leader teweeg?

- Nieuwe voorzieningen, ontmoetingsplekken, routes, meer bezoekers, verduurzaming
- Meer verbondenheid, leefbaarheid, samenwerking, bewustwording, biodiversiteit, afzet, omzet, werk- of stageplekken, nieuwe producten, activiteiten, innovatie.

Waarom is Leader belangrijk voor Salland?

- Steun in de rug voor lokale initiatieven, meerwaarde voor Salland.
- Het stimuleert zelfwerkzaamheid, leefbaarheid, saamhorigheid en verbinding.
- Veel vrijwilligers steken handen uit de mouwen.
- Geld om waardevolle projecten uit de samenleving te realiseren.

Verbeterpunten?

- Maak Leader eenvoudiger en laagdrempelig. Meer op basis van vertrouwen.
- Meer bekendheid geven aan Leader en de resultaten.
- Er zijn meer initiatieven dan budget. Salland heeft structureel te weinig budget.

Feiten en cijfers

- 12 deelnemende organisaties:
 - Ijssellandschap
 - Landschap Overijssel
 - Stichting Kostbaar Salland
 - ANV Groen Salland
 - LTO Noord
 - Pachtersvereniging
 - Waterschap Drents Overijsselse Delta, ook namens waterschap Rijn en IJssel
 - Provincie Overijssel
 - Gemeente Deventer
 - Gemeente Olst/Wijhe
 - Gemeente Raalte
- Komt elke 6 weken bij elkaar.
- De Salland Deal werkt aan de 'plus' voor het groen-blauwe buitengebied. Dit doet zij zonder gereserveerd werkbudget en met beperkte capaciteit.

Wat brengt Salland Deal teweeg?

- Deltaplan Agrarisch Water/Zoetwater Oost-Nederland (DAW/ZON).
- Proef in de praktijk: bodem voeden, niet het gewas.
- Pilot Landschapsbeheer 2.0.
- Erfcoaches en contactpersoon buitengebied.
- Pilot Landschapsinclusieve Landbouw door het College van Rijksadviseurs.
- Extra: 80 ha agrarisch natuurbeheer
- Extra: 15 ha kruidenrijke randen
- Extra: 53 ha extra beheer landschapselementen
- integrale aanpak diverse watergangen
- 'Salland Loont' – betere verdienmodellen voor natuurinclusieve en landschapsinclusieve landbouw.
- Proefveld landbouw & bodem
- Kavelruilproject Salland (in aanvraag).

Waarom is dit belangrijk voor Salland?

- De Salland Deal zet zich in voor een vitaal platteland, waarbij de focus ligt op landschap, natuur, landbouw en water.
- Elke zes weken komen de partners bij elkaar om elkaar te informeren over lopende ontwikkelingen, het aanjagen van projecten en het 'stimuleren van integratie van verschillende belangen'.
- Salland Deal verbindt partijen met tegengestelde belangen en creëert daarmee meer begrip voor en kennis van elkaar.

Verbeterpunten?

- De beperkte middelen en capaciteit leiden ertoe dat we als Salland Deal soms kansen missen en niet altijd voldoende of tijdig aangehaakt zijn op ontwikkelingen (stikstof, energie) en financieringsmogelijkheden.
- Het vergroten van de bekendheid in en verbinding met de eigen organisatie biedt kansen voor meer wisselwerking tussen organisaties en integratie van opgaven.

"Salland Deal verbindt partijen met tegengestelde belangen en creëert daarmee meer begrip voor en kennis van elkaar. Dit draagt bij aan een betere samenwerking en het behalen van de gezamenlijke doelen voor Salland."

Feiten en cijfers

- Van in totaal 162 aanvragen kregen 75 initiatieven een 4D-bijdrage/KrachtvanSalland-cheque (€ 75.000 provinciale bijdrage in 3 jaar).
- Ondersteuning/advies aan 237 initiatieven, incl. aanvragers die geen bijdrage kregen.
- Per initiatief zijn vele vrijwilligers actief en betrokken, niet te tellen.
- Besliscommissie van 8 leden, waaronder 3 leden Lokale Actie Groep Leader Salland en 3 gemeente-ambtenaren: dwarsverbanden binnen Salland.
- 1 4D-makelaar: ondersteuning initiatieven, secretaris besliscommissie, mee-organiseren Salland Cafés, afstemming andere 4D-regio's, actief betrokken in Sallands netwerk.
- 4 Salland Cafés met thema's die direct raken aan sociale kwaliteit, zoals 'Samen verder met jouw idee', WBTR, Durf te Doen Festival of excursie Elsendorp: alles samen organiseren met anderen.
- Bijdrage aan afstemming tussen gebiedspartners gaat goed en is nuttig. Gemeenten, sport en welzijn, vrijwilligerscentrales, cultuur, waterschap, kostbaar Salland, Salland United, etc.
- Samen kom je het verst: online netwerk voor initiatiefnemers www.samenvoorelkaar.nl, communicatie binnen Salland (mail, telefonisch, sociale media) en cross-over over gemeentegrenzen, afstemming met andere regio's.
- Leefbaarheid neemt toe als inwoners samen initiatieven nemen.

Verbeterpunten?

- Lokale bestuurders zijn aangehaakt, maar kan sterker.
- Beoordeling (besliscommissie) was in 2019 en 2020 arbeidsintensief, verbeterde werkwijze in 2021 pakt goed uit, maar wel op blijven letten. Enige vergoeding voor de vrijwilligers in de besliscommissie is op zijn plaats.
- Risico - een programma als 4D werkt goed als continuïteit wordt ingebouwd, 4D raakt vertrouwd in Salland. Afbreukrisico voor provincie onder zowel initiatiefnemers als gebiedspartners (netwerk, vertrouwen, bekendheid) als iedere 3 of 4 jaar nieuw programma start.

Wat brengt 4D Salland teweeg?

- Initiatieven op het gebied van natuur, cultuur, sport, klimaat, zorg en maatschappelijk vastgoed, allemaal met sociale impact: we doen het met mekaar voor mekaar. 4D draagt actief bij met kennis, geld, netwerk en/of advies.

Waarom is 4D belangrijk voor Salland?

- Als provincie aanwezig zijn in de regio evenals handgeld geeft initiatiefnemers bevestiging dat zij er toe doen, of het nou een groot of klein initiatief is. Aansluiten bij wat er is.
- Laagdrempelig, vertrouwd aanspreekpunt als aanjager, netwerkbouwer, sparringpartner.

"Je merkt dat er in de buurt positief wordt gereageerd op ons initiatief. Mensen vinden het heel leuk dat we dit organiseren. En dan niet alleen van de ouderen, juist ook vanuit de jeugd komen er positieve geluiden. Ik verbaasde me daar eerst over, ben er heel blij mee."

Feiten en cijfers

- 7 nieuwe thema slingers met in 5 gemeenten deelnemende organisaties.
- Routes verbinden lokale inwoners (vrijwilligers), initiatieven, organisaties en ondernemers.
- Eigenheid van dorpen en/of initiatieven staat centraal.
- Salland Marketing faciliteert en zorgt voor toekomstbestendigheid.
- De slingers dragen bij aan de (vrijtijds-) economie in Salland.
- Vrijwilligers initiatieven krijgen aandacht van Sallanders en toeristen.

Wat brengen Slingers van Salland teweeg?

- Veel publiciteit voor Salland.
- Meer bestedingen in Salland.
- Vrijwilligers initiatieven krijgen waardering en aandacht door en van bezoekers.
- Toeristische activiteiten voor toeristen.

Waarom is Salland Marketing belangrijk?

- Salland Marketing zet in op een sterke vrijetijdseconomie in Salland.
- Salland Marketing verbindt ondernemers: brengt ze bij elkaar om hun bedrijf/activiteiten te versterken.
- Salland Marketing zet Salland op de kaart voor zowel Sallanders als toeristen.
- Salland Marketing verbindt initiatieven en organisaties die zich ook richten op Salland (denk aan SBeEB).

Verbeterpunten?

- Er zijn niet altijd voldoende middelen om alle kansen te pakken. Soms zou er meer tijd moeten zijn om een ontwikkeling op gang te helpen, bruggen te slaan en mensen bij elkaar te brengen.
- Sallandse ondernemers in de vrijetijdseconomie hebben tov andere regio's een kleinere omvang. Financieel bijdragen is daarvoor soms lastig.
- Het vergroten van de bekendheid in en verbinding met de eigen organisatie biedt kansen voor meer wisselwerking tussen organisaties en integratie van opgaven.